

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5 października 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt VIII C 1462/16 z powództwa Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w Ł. przeciwko Szpitalowi Wojewódzkiemu im. (...) W. w S. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.954,13 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2015 roku do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz kwotę 2.717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany, zaskarżając je w całości. Skarżący zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie:

1) art. 58 § 1 k.c., art. 483 § 1 k.c. oraz art. 484 § 1 i 2 k.c. i § 5 ust. 1 i 4 umowy nr (...) z dnia 2 lutego 2012 roku, poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że strony skutecznie zawarły w umowie kary umowne, o których mowa w ust. 1 – 3 ogólnych warunków umów oraz ich wysokość,

2) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez

- zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, dokonanie jego oceny w sposób dowolny i nieuwzględnienie stanowiska pozwanego wyrażonego w sprzeciwie, co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych,

- sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że strony skutecznie zawarły w umowie postanowienie o karach umownych, o których mowa w ust. 1-3 ogólnych warunków umów oraz o wysokości kary.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie w całości wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie Sądu drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, jeżeli nie przeprowadzono postępowania dowodowego. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Wbrew zapatrywaniom skarżącego, rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i zapadło z poszanowaniem art. 233 § 1 k.p.c. W doktrynie i judykaturze panuje zgoda co do tego, że z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniami doświadczenia życiowego. Dlatego w sytuacji, gdy na podstawie zgromadzonych dowodów możliwe jest wyprowadzenie konkurencyjnych wniosków co do przebiegu badanych zdarzeń, dla podważenia stanowiska orzekającego sądu nie wystarcza twierdzenie skarżącego o wadliwości poczynionych ustaleń odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie jakich to

konkretnie uchybień w ocenie dowodów dopuścił się orzekający sąd naruszając w ten sposób opisane wyżej kryteria, wiążące w ramach swobodnej oceny dowodów (tak np. K. F. - G. w: Kodeks postępowania cywilnego, pod red. A. Z., W. 2006, tom I, s. 794, 795, por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008r., I ACa 205/08, L., w którym stwierdzono: „Fakt, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego, nie oznacza naruszenia art. 233 § 1 KPC. Ocena dowodów należy bowiem do sądu orzekającego i nawet w sytuacji, w której z dowodu można było wywieść wnioski inne niż przyjęte przez sąd, nie dochodzi do naruszenia art. 233 § 1 KPC”; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005r., III CK 314/05, Orzecznictwo w Sprawach (...)/, w którego tezie stwierdzono, że: „Do naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów”.

Odnosząc powyższe do stanowiska skarżącego uznać trzeba, iż nie sprostął on opisanym wymogom formułowania analizowanego zarzutu, a jego stanowisko jest wyrazem polemiki ze stwierdzeniem Sądu Rejonowego przyjętym u podstaw zaskarżonego wyroku, iż powodowi należy się kara umowna. W świetle przedstawionych uwag nie jest to jednak wystarczające dla podważenia stanowiska prezentowanego w zaskarżonym orzeczeniu. W odniesieniu do zarzutu naruszenia prawa materialnego art. 58 § 1 k.c., art. 483 § 1 k.c. oraz art. 484 § 1 i 2 k.c. i § 5 ust. 1 i 4 umowy z dnia 2 lutego 2012 roku poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że strony skutecznie zawarły w umowie kary umowne, o których mowa w ust. 1-3 ogólnych warunków umów, stwierdzić należy, że zarzut ten jest chybiony. Wbrew stanowisku skarżącego, zdaniem Sądu Okręgowego zastrzeżenie kary umownej w § 5 umowy z dnia 2 lutego 2012 roku o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – leczenie szpitalne, zawartej między stronami było ważne.

W § 5 pkt. 1 i 4 umowy wskazano, że w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, z przyczyn leżących po stronie świadczeniodawcy, Dyrektor Oddziału Funduszu może nałożyć na świadczeniodawcę karę umowną. Kary te nakładane są w trybie i na zasadach określonych w ogólnych warunkach umów. Te ogólne warunki umów to w świetle § 1 pkt. 2 w/w umowy Ogólne warunki umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. nr 81, poz. 484) Zgodnie z § 30 ust. 1 pkt. 3 e załącznika do cyt. rozporządzenia w przypadku zastrzeżenia w umowie kar umownych, w razie niewykonania lub wykonania umowy niezgodnie z jej postanowieniami, z przyczyn leżących po stronie świadczeniodawcy, wysokość kary umownej wynosi do 1 % kwoty zobowiązania określonej w umowie dla danego zakresu świadczeń w przypadku udzielenia świadczeń w sposób i w warunkach nieodpowiadających wymogom określonym w obowiązujących przepisach lub umowie.

Oceniając treść zawartej między stronami umowy stwierdzić należy, że w umowie znalazły się postanowienia dotyczące zastrzeżenia, rodzaju i wysokości kary umownej.

Dla skuteczności zastrzeżenia kary umownej, w świetle obowiązujących przepisów prawa, bez znaczenia jest, że kryteria ustalania wysokości tej kary zostały określone w Ogólnych warunkach umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. nr 81, poz. 484) a nie w tekście samej umowy z dnia 2 lutego 2012 roku. Umowa ta bowiem zawierała wyraźne odesłanie do opisanych ogólnych warunków umów, w zakresie trybu i zasad nakładania kar umownych (§ 5 pkt. 4 umowy), tym samym obejmowała postanowienia zawarte w ogólnych warunkach umów dotyczące kar umownych, które wiążą strony. Takie odesłanie jest zgodne z prawem.

Z przepisu art. 483 § 1 KC wynika, że kara umowna musi mieć postać określonej sumy. Nie oznacza to jednak, że zastrzegając ją należy ustalić jednocześnie jej wysokość. Określenie kary może nastąpić przez wskazanie kryteriów, pozwalających na wskazanie sumy, jaką dłużnik zobowiązany będzie zapłacić wierzycielowi. W praktyce stosowane są różne rozwiązania np. określony jest procent wartości całego lub części świadczenia, czy też określona stawka. Nieokreślenie konkretnego procentu i posłużenie się maksymalną wielkością zobowiązania oceny powyższego postanowienia nie zmienia. (por. wyrok SN Izba Cywilna z dnia 6 lutego 2008 roku, II CSK 428/07, Legalis nr 124554, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu - I Wydział Cywilny z dnia 28 maja 2014 r. I ACa 224/14, Legalis nr 1062371). Wysokość kary umownej w zasadzie jest dowolna (por. np. Z. Gawlik, w: Kidyba, Komentarz KC 2010, III, s. 654; wyr.

SA w Katowicach z 17.12.2008 r., V ACa 483/08, OSA w Katowicach 2009, Nr 1, poz. 5, wskazuje, że wysokość kary nie powinna przewyższać wielkości świadczenia, którego wykonanie ma zabezpieczać).

Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew stanowisku skarżącego, w umowie zostały ustalone kryteria czy też podstawy wyliczenia, pozwalające na wskazanie określonej sumy, jaką dłużnik będzie obowiązany zapłacić wierzycielowi tytułem kary umownej co jest zgodne z treścią art. 483 § 1 k.c. Nie ma racji skarżący, że wskazanie wysokości kary umownej „do 1 % kwoty zobowiązania” jest niezgodne z przepisami prawa. Sformułowanie to jest jednoznaczne i wskazuje na maksymalną wysokość zastrzeżonej kary umownej co jest dopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów prawa. Do wierzyciela zaś należy uprawnienie żądania zapłaty kary umownej w maksymalnej wysokości, ewentualnej rezygnacji z niej pomimo stwierdzonego uchybienia w realizacji kontraktu, czy też domaganie się tylko części kary umownej. Zatem opisany sposób zastrzeżenia kary umownej jest ważny w świetle art. 58 § 1 k.c.

Wobec powyższych uwag należało uznać, iż apelacja strony pozwanej stanowi jedynie nieskuteczną polemikę z prawidłowymi ustaleniami i z trafnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego i z tych też względów nie mogła skutkować wydaniem korzystnego dla pozwanego rozstrzygnięcia uwzględniającego apelację.

Mając na uwadze powyższe, a także zważywszy na fakt, że w postępowaniu apelacyjnym nie ujawniono okoliczności, które Sąd drugiej instancji winien wziąć pod uwagę z urzędu, apelacja podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 złotych stanowiącą wynagrodzenie pełnomocnika, stosownie do treści § 10.1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. 2015.1804 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1.01.2016 r do 26.10.2016 r).